

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 102:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af en social retssikkerhedskommission.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsat 28/2 2007).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Borgerens retssikkerhed på det sociale område er uhyre vigtig. Den enkelte vil ofte befinde sig i en sårbar situation, og kommunens beslutninger kan få stor betydning for den enkeltes tilværelse. Derfor skal vi hele tiden have borgerens retssikkerhed for øje, når vi foretager os noget på det sociale område.

Så sent som i foråret 2006 fremsatte Enhedslisten et næsten identisk forslag, nemlig B 100. Som jeg også nævnte dengang, har regeringen allerede taget en række initiativer, der har forbedret retssikkerheden på det sociale område.

Regeringen har gennemført skriftlighed i afgørelserne. Det gælder f.eks. på ældreområdet og i forhold til mennesker med handicap, som bliver tilbudt et botilbud eller tilbud om beskyttet beskæftigelse.

Med lovændringerne har borgerne fået et retskrav på at få en skriftlig afgørelse, som ikke kun skal give borgeren besked om tilbuddet, men også skal beskrive indholdet af den service, som kommunen tilbyder borgeren, og hvad formålet er med indsatsen. Lovændringen giver herudover borgeren bedre mulighed for at klage over afgørelsen. Så det er noget af det, der markant har forbedret retssikkerheden for ældre og mennesker med handicap.

Et andet eksempel på regeringens høje prioritering af retssikkerheden er projektet »Retssikkerhed og formidling«. Her har Ankestyrelsen bl.a. givet en række gode forslag til, hvordan man kan skrive en afgørelse og også en klagevejledning, så den er både rigtig og let at forstå.

Regeringen finder det mere gavnligt for retssikkerheden, når der gennemføres sådanne konkrete initiativer, der styrker retssikkerheden, så vi altså tager fat på de problemer, der måtte være, og sørger for, at vi får taget nogle initiativer og får skabt nogle bedre forhold, frem for at vi

skal gå vejen via nedsættelse af en retssikkerhedskommission.

Kl. 14.20

Enhedslisten peger i beslutningsforslaget på en række konkrete problemfelter, som retssikkerhedskommissionen bør arbejde med, og jeg vil gerne knytte er par bemærkninger til nogle af disse problemfelter.

Forslagsstillerne foreslår, at retssikkerhedskommissionen skal redegøre for fordele og ulemper ved omvendt bevisbyrde i klagesystemet og ved domstolene i sociale sager. Jeg mener ikke, at det overhovedet er meningsfyldt at tale om omvendt bevisbyrde i sociale klagesager. Det ville kræve, at der var forskellige parter, der hver især skulle bevise deres sag, ligesom vi kender det i private søgsmål.

Men sådan som klagesystemet fungerer, er de sociale nævn og Ankestyrelsen jo netop ansvarlige for, at sagerne bliver godt oplyst, og de skal på baggrund af oplysningerne i sagen træffe den rigtige afgørelse i forhold til lovgivningen. Der skal ikke foregå en egentlig bevisførelse af parter, der står over for hinanden. Så det er altså en helt anden måde, vi agerer på på det sociale område.

På samme måde kan man sige, at forslaget om at se på muligheden for altid at give fri proces i sociale sager er skævt i forhold til, hvordan klagesager i det sociale system behandles. Sagen er, at langt de fleste sociale sager ikke behandles i retssystemet, og vi har jo i dag en meget vel fungerende administrativ klageadgang, hvor det kun koster et frimærke at klage over kommunens afgørelse. Jeg vil godt understrege, at sådan synes jeg det skal blive ved med at være, så alle har en nem adgang til at klage over en afgørelse.

Enhedslisten foreslår også, at kommissionen skal komme med forslag til regelforenklning, og at der skal udarbejdes en vejledning, så både sagsbehandlere og borger kan få overblik over, hvordan bestemmelserne anvendes i praksis. Regelforenklning er et tema, som regeringen faktisk allerede har arbejdet meget med. I forbindelse med kommunalreformen er den sociale lovgivning blevet revideret, og i denne proces er der netop blevet lagt vægt på, at reglerne skal være klare og forståelige.

Jeg kan oplyse, at der i forbindelse med kommunalreformen også blev udarbejdet en samlet vejledning for lov om social service, og den kan bruges af både borgere og sagsbehandlere til at få overblik over, hvordan bestemmelserne skal

anvendes. Jeg mener dog også, at der er forskel på, om man har at gøre med penge eller mennesker, og derfor kan der næppe laves en vejledning, der i lige så præcis en grad som ligningsvejledningen fastslår bestemmelsernes anvendelse.

Endelig vil jeg knytte en kommentar til spørgsmålet om socialrådgiveruddannelsen og ønsket om, at den bliver opprioriteret, og at der bliver mere efteruddannelse. Jeg har været i kontakt med Undervisningsministeriet, som området hører under, og har fået oplyst, at socialrådgiveruddannelsen jo senest blev revideret i 2002, og at man her netop har sørget for at udstyre socialrådgivere med kvalifikationer og kompetencer, der sætter dem i stand til at varetage de konkrete problemstillinger, som de møder i arbejdet som socialrådgivere, herunder altså også spørgsmålet om borgernes retssikkerhed.

Som det fremgår, har regeringen allerede taget en række initiativer til at styrke retssikkerheden og også til at forbedre kommunernes sagsbehandling, og det vil vi fortsætte med at gøre, når der viser sig et behov, eller når det måtte være nødvendigt at tage yderligere initiativer. På den baggrund skal regeringen afvise Enhedslistens forslag.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Nu er det jo regeringens suveræne valg, hvilken minister man sætter på i forbindelse med behandlingen af lovforslaget. Man kan sige, at det her forslag kommer til at blive behandlet i Retsudvalget og handler om retssikkerhed, og derfor havde jeg også håbet, at regeringen ville vælge at sætte justitsministeren på, for jeg forstår ikke helt socialministerens argumentation om, at der ikke er behov for kommissioner til at undersøge noget om retssikkerhed, fordi det er noget, man bare laver som konkrete ændringer.

Hvorfor valgte regeringen så, da den tiltrådte, at nedsætte en retssikkerhedskommission til at se på retssikkerhed for virksomhederne?

Hvorfor mente man, at det var nødvendigt at lave lovgivning om retssikkerhed for virksomheder via kommissionsarbejde frem for bare at lave de konkrete forbedringer, man mente der var behov for? Men når det gælder det sociale område, hvor der er nogle af de mennesker, der absolut ikke har mulighed for at råbe højt i medierne, så synes man ikke, at der er brug for en kommission til at se på det.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg afviser da bestemt ikke, at der kan være situationer eller udfordringer, hvor det kan være en god idé at nedsætte en kommission for at arbejde med tingene. Jeg siger bare, at jeg på det her område ikke synes, at det er en særlig hensigtsmæssig vej at gå, fordi vi allerede har taget rigtig mange initiativer for at forbedre retssikkerheden, og fordi, at jeg, som jeg siger, er meget åben over for at tage fat på det, hvis der viser sig at være yderligere problemer.

Så gennemgik jeg en række af de elementer, som Enhedslisten har med i forslaget i forhold til, hvad man gerne vil have kigget på, og der må jeg bare sige, at jeg synes, at udgangspunktet på en række af de punkter er forkert i forhold til, hvad problemstillingen er. Også den der sammenligning med f.eks. andre systemer er forkert. Der synes jeg, det er vigtigt at være bevidst om: Hvad er egentlig udgangspunktet på det her område? Derfor er jeg ikke enig i, at der er det behov, som Enhedslisten forsøger at beskrive i sit forslag, men at vi opnår meget mere ved at tage de konkrete eksempler efterhånden, som de måtte vise sig.

Kl. 14.25

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Baggrunden for det her forslag er jo, at der er rigtig mange mennesker, der oplever, at de kommer i klemme i det sociale system. De oplever, at hvis de begår den mindste fejl, så kan det have meget store konsekvenser for dem, de kan i nogle tilfælde miste hele deres indkomstgrundlag, men begår myndighederne fejl, så har det overhead ingen konsekvenser; ikke engang, hvis de vinder i retssystemet, har det nogen konsekvenser. Selv hvis de vinder og får medhold i, at de skal have nogle penge, har det ingen konsekvenser, for de penge, de får, og de renter, de får, bliver bare modregnet de sociale ydelser, de ellers skulle have.

Derfor opleves det af rigtig mange borgere, som om der er et stort retssikkerhedsproblem. Vi havde jo en intern høring i Retsudvalget og Socialudvalget, som det her forslag er blevet revideret på baggrund af, hvor det var den melding, der kom fra alle de mange organisationer, der deltog, også fra Kommunernes Landsforening og Ankestyrelsen. Man syntes, at det var en god idé at få set samlet på det her område frem for bare at tage små bidder. Så lad os se samlet på,

hvad vi kan gøre i forhold til retssikkerheden på det sociale område.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg er som sagt helt enig i, at det er vigtigt at have fokus på retssikkerheden, og jeg mener, at vi skal styrke den, hvis vi bliver bekendt med, at her er nogle problemer. Det er det, vi har stået for i regeringen, og det er det, vi har taget mange initiativer til.

Men jeg er simpelt hen uenig med Enhedslisten i det udgangspunkt, at kommunen så at sige er en modpart i forhold til borgeren. Den måde, vi har bygget det sociale system op på, er jo, at man skal sørge for at indhente de oplysninger, der er nødvendige for at kunne træffe afgørelse i en sag, og det har myndigheden en forpligtelse til. Jeg synes, vi skal holde fast i det system, hvor kommunen er der for at hjælpe borgeren med de problemer, borgeren har, og sætte ind med den hjælp og støtte, borgeren har brug for, frem for mere at dreje det i retning af det, vi kender fra retssystemet, hvor der er modparter, der står over for hinanden.

Jeg synes ikke, at det sociale system skal udvikle sig sådan. Jeg synes, det er rigtigt i den måde, det er bygget op på, og jeg synes, det er helt afgørende, at alle netop har muligheden for at benytte klagesystemet.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Ministeren nævner, at selv om ministeren synes, det er et vigtigt område, så skal man tage sagerne efterhånden, som de dukker op. Det betyder jo, at sager, sådan som vi kender dem, og vi har faktisk set ret mange af dem inden for det sidste års tid, så dukker op, når noget er gået galt. Kunne ministeren ikke have lyst til med sådan en kommission at komme ind foran problemerne og sige: Vi vil faktisk gerne tage temperaturen på retssikkerheden, inden noget går galt på de her vitale områder for mennesker, som har brug for den sociale lovgivning?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Vi arbejder netop meget med at prøve at forebygge, at noget går galt, og med, hvordan man allerbedst kan fange eventuelle problemer og få dem løst, inden det udvikler sig til noget meget slemt noget. Det er jo derfor, at vi har taget en række af de her initiativer til at styrke retssikker-

heden med skriftlige afgørelser, med krav om, at man skal uddybe, hvorfor man har truffet den beslutning, man har, og lignende. Det er også derfor, at jeg har lavet undersøgelser f.eks. om tilsynet af, hvordan det fungerer rundtomkring, om det egentlig er godt nok, og om man bruger det aktivt til netop at forebygge, at der opstår mangler og svigt i forhold til borgere, som er meget afhængige af den hjælp og støtte, de har brug for.

Så jeg mener, at vi fuldt ud er opmærksomme på det og faktisk netop sørger for at samle op, når der viser sig at være problemer.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Det med tilsynene er måske netop et godt eksempel på, at når noget går galt og det viser sig, at her har vi at gøre med en vanskelighed, så iværksætter man en undersøgelse. Det, jeg kunne forestille mig med sådan en kommission, var jo, at man havde det ønske, at man faktisk gerne ville tage temperaturen på det sociale område, ikke fordi der nødvendigvis er problemer, men for at finde ud af, hvor de stærke sider er henne, og hvor de svage sider er henne, og så se, hvor vi skal forbedre det. I stedet for at lave reparationsarbejde og lappeløsninger kunne man få et samlet overblik. Jeg fatter simpelt hen ikke, at socialministeren ikke er interesseret i det.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg er meget interesseret i at følge, at f.eks. kommunerne sørger for at overholde de bestemmelser, som Folketinget har vedtaget. Vi følger op med praksisundersøgelser for at få en fornemmelse af, hvordan det foregår. Vi har skabt meget mere åbenhed på de forskellige områder og meget mere gennemsigtighed, og det er jo netop en måde, hvorpå vi kan følge, hvad der sker på området, og hvilke afgørelser der træffes. Så vi er jo gennem de initiativer, der er taget, gået væsentligt længere ad den vej.

KL 14.30

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger, og vi går til ordførerrækken. Jeg skal give ordet til fru Gudrun Laub.

Gudrun Laub (V):

Enhedslisten har fremsat et forslag om at få nedsat en kommission om social retssikkerhed. Det

er et meget bredt, omfangsrigt og stort kommissionsarbejde, Enhedslisten her har ønsket sat i værk, og det er lidt svært at se, at man skulle bruge så meget energi på det, hvis ikke man også kan forvente et voldsomt godt udkomme.

Det er et område, hvor der bliver arbejdet med tingene, og hvor vi med stor sikkerhed er meget optaget af retssikkerheden for borgerne i de forskellige konkrete spørgsmål. Så vi har hele tiden borgerens retssikkerhed for øje inden for alt, hvad der bliver foretaget på det sociale område. Så det er altså ikke efter min opfattelse det rigtige at tage sådan en bred kommission til at prøve at få et overordnet blik på noget, som man med fordel kan tage i mindre bidder konkret på de forskellige områder.

Nu har Enhedslisten jo fremsat det her forslag tidligere, og der har heller ikke været tilslutning til at få nedsat en kommission, men det mener vi altså heller ikke tiden er til nu, for der er mange tiltag med henblik på at forbedre borgernes retsstilling på de forskellige områder.

Inden for serviceområdet er der blevet pålagt bedre begrundelse og skriftlighed, og der er klageadgang. Så det giver på en anden konkret og god måde en bedre retssikkerhed for borgeren. Og Ankestyrelsen har taget fat i at prøve at lave forslag til, hvordan man formulerer afgørelser og klagevejledninger, som er lette at forstå for de berørte borgere, og det er også en god vej frem. Så vi går ind for de konkrete initiativer, som er i gang på området.

Noget af det, som Enhedslisten har henvist til, er et ønske om en omvendt bevisbyrde i klagesystemet, og det synes jeg sådan set ikke er særlig fornuftigt. Man tænker jo nok også på, hvordan det er i straffesager, men det er jo bare noget helt, helt andet, når statsmagten går ind og prøver at se, om der er en borger, der har overtrådt en lovgivning. Der er det så statsmagten, der må bevise, at der altså foreligger en overtrædelse.

Her er det jo en helt anden situation. Hvis det er en borger, der søger om en ydelse og ikke får medhold, så er der mulighed for at klage, og gennem klagesystemet får man mulighed for at få de rigtige afgørelser igennem på en lempelig måde. Det er slet ikke nogen god idé at køre det over i noget, der ligner retssager. Det tager lang tid, og det er omkostningstungt. Så jeg synes egentlig ikke, at det, der er fremhævet i form af forskellige eksempler fra Enhedslisten, er noget, som kan inspirere til, at det kunne være en god idé at have en sådan kommission.

(Kort bemærkning).

Lise Barfod (EL):

Nøjagtig den samme argumentation kunne man jo have brugt imod den Retssikkerhedskommission, som Venstre var den store fortalere for og fik nedsat kort efter regeringsskiftet i 2001. Da kunne man med nøjagtig samme ret have sagt: Vi er optaget af retssikkerhed for virksomhederne i dette land; vi sørger løbende for retssikkerhed i alle de mange forskellige lovgivninger, hvor vi giver hjemmel til, at myndigheder kan gå ud i forhold til virksomheder. Så vi har ikke behov for en Retssikkerhedskommission.

Men da sagde man altså: Der er behov for, at vi ser samlet på det her område.

Det gik hele Folketinget konstruktivt ind i både i forhold til kommissionen og i forhold til at få lavet lovgivningen, da kommissionen bagefter kom med sin betænkning. Og vi har nu en lov, som ser ud til at virke ret godt.

Kl. 14.35

Men på det sociale område, hvor det altså ikke er virksomheder, der har råd til at hyre advokater, revisorer osv., men hvor det drejer sig om nogle af de borgere, der har allerfærrest ressourcer, mener man altså ikke, at der er behov for at se samlet på, hvordan retsstillingen for disse borgere er, på trods af at den ene organisation efter den anden siger, at her er store problemer.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Der er jo meget stor forskel på, om det er et område med virksomheder, nogle komplicerede talmekanismer, eller om det er en borger, der står og har brug for hjælp her og nu eller har brug for en eller anden afgørelse, som måske er en konkret sag, hvor de sociale myndigheder virkelig prøver at løse opgaven bedst muligt, og så er der også et velfungerende klagesystem. Det mener jeg er hurtigt og effektivt, og det er det, der bliver satset på, og det synes jeg er helt i orden.

Så skal vi også lige i den forbindelse tænke på, at vi nu har haft en kommunalreform, hvor de nye, større kommuner har større erfaringsgrundlag og flere kompetencer samlet, altså får bedre faglige miljøer, som er med til, at man nok får løftet sagsbehandlingen. Det synes jeg da også lige vi skal se effekten af, for nogle af de problemer, som organisationerne henviser til, er egentlig problemer, som kan løses inden for det gældende regelsæt.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Fru Gudrun Laub mente, at vi skulle se på de enkelte områder. Betyder det så, at fru Gudrun Laub og Venstre gerne vil være med til, at vi tager hvert enkelt område og ser på, hvad der er behov for at lave af ændringer her, så vi altså ikke ser samlet på, hvad retssikkerheden er for borgere, der kommer i klemme i det sociale system? Men jeg kan forstå, at man ønsker at tage hvert enkelt område op og vurdere det.

Skal det også foregå i Retsudvalget, eller hvordan forestiller fru Gudrun Laub sig, at det skal foregå? Er det noget, som man mener vi skal gøre i Folketinget, eller noget, man mener vi skal inddrage nogle eksperter i, eller hvordan forestiller fru Gudrun Laub sig, at vi skal se på de mange problemer, som en lang række organisationer peger på findes?

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Jeg ser slet ikke det behov, som fru Line Barfod prøver at opmale her, om, at det står så dårligt til. Kommunerne og sagsbehandlerne gør en stor indsats for at behandle de sociale klienter så godt som muligt, og at der er nogle grupper, som mener, at der er ting, der kan gøres bedre, bliver taget seriøst og taget op til vurdering hver for sig.

Jeg mener sådan set, at fru Line Barfod maler et urealistisk billede af, at der skulle være problemer på alle områder. Så vi vil tage problemerne i den rækkefølge, der er behov for det. Nogle af problemerne mener vi altså er nogle problemer, som fru Line Barfod ser, men som ikke er reelle.

Det korte af det lange er, at Venstre ikke kan støtte Enhedslistens forslag.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er fru Lise von Seelen.

Lise von Seelen (S):

Forslaget om at nedsætte en social retssikkerhedskommission kan man uden at overdrive sige er aktuel. Det mener vi den er, fordi vi på det seneste har set en lang række eksempler på mennesker, der er kommet i klemme i vores system. Vi kan også se det på undersøgelser, der falder ud på en sådan måde, at vi kan se, at vi

altså har nogle steder i systemet, hvor vi ikke gør det godt nok i forhold til retssikkerheden.

Man kan vel egentlig sige, at det også er naturligt, fordi vi på hele det sociale område ser, at området er sat under pres, idet regeringen jo har haft den politik, at man har udhulet området. Området har ikke haft den samme vækst som øvrige dele af samfundet. Det er klart, at det pres, der så kan komme på et socialt område, hvor der jo i mange tilfælde er mange komplicerede processer og opgaver, der skal løses, selvfølgelig kan resultere i, at retssikkerheden også bliver sat tilsvarende under pres. Det bør vi som politikere i høj grad være meget optaget af.

Vi har set en lang række af mangler i retssikkerheden, både hvad angår afgørelser og procedurer. Og så kan man sige: Hvorfor være optaget af proceduren? Vi er optaget af proceduren, fordi der jo i regler – retssikkerhed omkring procedurer – ofte ligger sikkerheden for, at borgeren inddrages i de afgørelser, som vedrører vedkommende selv, og som kan være af meget vital betydning for det, der er hverdagsspørgsmål, men sandelig også meget, meget vigtige spørgsmål i den enkeltes tilværelse.

Kl. 14.40

Derfor opfatter vi, at vi med god grund har et ønske om at få et bedre overblik over, hvordan retssikkerheden fungerer i forhold til retssikkerhedsloven, som vi kender den i dag, hvor vi er helt sikre på, at vi kan blive klogere på, hvor de stærke sider er, og hvor de svage er.

Også på de områder, hvor det er kerneydelser, borgeren skal have, har vi set mange eksempler på, at borgere ikke er blevet mødt med den korrekte retssikkerhed, og der har vi jo kunnet se, at vi har en minister, som både over for handicappede og i forhold til de ældre og til børn, som mangler opfølgning i deres sagsbehandling, har haft det standardsvar på kritikken, at det er kommunernes ansvar, og at det er kommunernes arbejde.

Og der er ingen tvivl om, at kommunerne jo har et ansvar for udførerleddet, men lige præcis fordi man ser de her sager, som er så alvorlige, så kunne vi have interesse i at blive klogere på det og få afdækket igennem sådan en kommission, hvordan retssikkerheden er grundlæggende, både for de allersvageste borgere og for borgerne i al almindelighed.

Det er også meget lettere for en borger at acceptere sin egen situation, hvis man er tryk ved vores institutioner og de afgørelser, der foreligger. Derfor er det meget, meget afgørende, at

mennesker kan have tillid til vores sociale system, og der kommer retssikkerheden selvfølgelig ind som noget meget afgørende.

Vi tror også, at det her kunne hjælpe os til at stoppe den papirmølle, som kommunerne fortæller os de er ved at drukne i, og som regeringen har indført, med en masse kontrol. Vi tror faktisk, at man, hvis man bliver klogere på det her, kunne begrænse den papirmølle, og det ser vi som noget meget, meget gunstigt.

Så derfor vil vi gerne støtte Enhedslistens forslag. Vi finder faktisk, at der i forbindelse med det, der snakkes om, kvalitet i hele den offentlige sektor, er meget, meget hårdt brug for det her. Derfor glæder det os, at Enhedslisten også nævner, at man kan have gavn af delresultater hen ad vejen. For vi synes faktisk ikke engang, man kan vente 2 år på det her. Vi synes, der også er brug for delresultater.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Det var mere sådan lige et opklarende spørgsmål, for jeg forstod ikke helt fru Lise von Seelens udtryk om, at der ikke har været vækst på området. Altså, jeg går ud fra, at det er det sociale område, der bliver tænkt på, og jeg ville da godt have fru Lise von Seelen til at uddybe, hvad der nærmere ligger i det.

Jeg mener, at området da har haft en betydelig vækst, i hvert fald ude i kommunerne på budgetterne, og det er jo også tilført væsentligt flere statslige midler i form af øget bloktilskud osv. Så jeg ved ikke rigtig, hvad det er for noget, der ikke har været i vækst.

Klageadgangen er øget, lovgivningen på området er også til stadighed øget, og det er jo klart, at så kommer der også noget økonomisk vækst i udgifterne på det sociale område, i og med at lovgivningen giver flere og flere muligheder for sociale ydelser og der også bliver bedre og bedre klageadgang. Så jeg ved ikke rigtig, hvad det er for noget, fru Lise von Seelen prøver at anfægte. Det vil jeg gerne have uddybet.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Det, jeg sagde i min ordførertale, var, at området her er blevet udhulet og ikke har haft en vækst svarende til den øvrige vækst i samfundet. Og det er uden for enhver diskussion; det har området ikke haft.

Der er ingen tvivl om, at der har været en vækst i opgaver, men de penge, der er tilført om-

rådet til de mange flere opgaver, områderne har fået, svarer ikke til det, og derfor er det jo indlysende, at sådan et område som det her så kommer under pres.

Vi har jo kunnet se det i alle sagerne, at socialkontorerne fortæller os, at de mangler uddannede socialrådgivere, at pædagogerne fortæller os, at de mangler pædagoger på de steder, hvor de allermest sårbare børn skal befinde sig og have rettet op på det, der er svært for dem. Og sådan kunne jeg blive ved med, at vi simpelt hen savner det, der skal til, for at vi kan opfylde det, der står i loven, og som vi har lovet borgerne.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jamen så blev jeg da om ikke andet lidt klogere på det – jeg er så ikke enig i det. Nu får vi også en kommunalreform, som forhåbentlig skal være med til at løse mange af de i hvert fald ressourcemæssige problemer. Men det er jo i høj grad en kommunal opgave at tilse, at man har de ressourcer, man skal bruge ude i kommunerne.

Men det, jeg egentlig godt lige ville spørge om, er også til det, fru Lise von Seelen siger i sin ordførertale, nemlig at der er mange tilfælde, og jeg hørte det sådan flere gange, at der er mange tilfælde, utallige tilfælde. Findes der nogen som helst dokumentation, eller er det bare sådan en formodning, man har fra ordførerens side?

Kl. 14.45

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Nu vil jeg sige, at det jo ikke er kommunerne, der skaffer ressourcerne til deres egen drift. Det er kommunerne, der skal sørge for at anvende de ressourcer, der i en aftale med regeringen kommer til at være det, de skal drive kommunen for, men det er jo noget helt andet. Og hvis man som socialpolitiker ikke har opdaget, at der er nogle ude i den sociale verden, som i de her år råber vagt i gevær til os politikere og siger: Ved I hvad, kære venner, der er noget helt galt, antallet af ressourcer svarer ikke til antallet af opgaver, så bliver jeg nødt til at sige, at så er man fuldstændig tonedøv.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Nu taler fru Lise von Seelen om antallet af normeringer og om, at der skal være retskrav på normeringer. Er det minimumsstandarder, vi

taler om her? Fru Lise von Seelen siger, at der rundtomkring ikke er tryghed og tegner altså et billede af generel mistillid. Mener fru Lise von Seelen og Socialdemokraterne virkelig, at folk i almindelighed ikke har tillid til det sociale system?

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Nu opfatter jeg jo Enhedslistens beslutningsforslag lige præcis sådan, at der nedsættes en kommission, der skulle gøre, at vi kunne kvalificere vores diskussion, sådan at vi med sikkerhed kunne sige, hvor det er, det gør ondt i retssikkerheden på det sociale område, og hvor det er, vi trygt kan sige, at her gennemfører vi faktisk tingene sådan, som loven siger vi skal gøre det. For folk får jo ikke en bedre service ude i kommunerne, fordi vi skriver flere papirer herinde på Christiansborg. Så jeg opfatter ikke, at det, vi er i gang med nu her, er at stille nye forslag til den sociale lovgivning.

Det, vi behandler her, er spørgsmålet om, om vi vil have en kommission til at kigge på, hvordan retssikkerheden er i den sociale lovgivning.

(Kort bemærkning).

Gudrun Laub (V):

Men alligevel mener jeg, at fru Lise von Seelen tegner et billede af, at der er mistillid til forvaltningen og til klagesystemet.

Nu er der jo gjort forskellige tiltag, som ministeren gjorde rede for, for at forbedre behandlingen af klagesager, hvor man så også får nogle eksempler, som gør, at det bliver tydeligere for alle sagsbehandlere i det faglige miljø, hvordan sager kan behandles på en ensartet måde, sådan at man netop der får den rigtige behandling til alle, der søger, og dermed bedre sikkerhed for, at man ved, hvad det i det hele taget er, der er behov for, og hvad man kan stille af krav og forventninger.

Mener fru Lise von Seelen ikke, at de tiltag, der er gjort, er positive og nyttige og til gavn for borgerne?

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Jo, men jeg opfatter sådan set ikke, det er min opgave her i dag at forholde mig til de forandringer. Det, jeg vil forholde mig til, er det forslag, der ligger her om, at vi gerne vil være kloge på, hvordan retssikkerheden har det. Og at der er mange borgere, der ikke har tillid til vores

system, tror jeg, jeg vil kunne sige med sikkerhed.

Hvis man er sygedagpengemodtager og skal vente på en afgørelse i sin sag i flere måneder, ja, i nogle tilfælde i flere år, så mister man da tillid til, at det her system er sat i verden for at hjælpe en, når man bliver udsat for en social begivenhed i sin tilværelse. Hvis man får en arbejdsskade og skal vente i, jeg ved ikke, hvor lang tid for at få den afklaret, eller hvis man har et barn, hvor der er indrapporteringer til kommunen, og hvor der ikke sker opfølgning i lang tid, så mister man tillid til et system, når alle disse ting sker. Det er jo indlysende. Og der kunne vi jo lige præcis blive kloge ved at sige: Er det et generelt billede, eller er det et enkeltstående tilfælde? Det var det, vi skulle bruge kommissionen til.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Jeg havde egentlig ikke tænkt mig, at jeg ville have sagt noget, men den sidste bemærkning fra ordføreren får mig nu alligevel til at tage ordet, for jeg tror, der er noget, som ordføreren ikke er bekendt med eller opmærksom på, og det er, at når man laver tilfredshedsundersøgelser af den offentlige service, så viser det sig rent faktisk, at over 80 pct. af dem, der er i kontakt med den offentlige service – i nogle tilfælde over 90 pct. – er tilfredse eller meget tilfredse med den service, de får.

Hvis man spørger generelt i befolkningen, hvordan deres tillid til og tilfredshed med den offentlige service er, er den væsentligt lavere. Og hvor har folk, der ikke er i kontakt med den offentlige service, og som tror, at den er lavere, så det fra? Det har de fra medierne, og det har de fra politikere, som står og påstår, at den offentlige service er utrolig dårlig, at den er mangelfuld, og at den ikke dner til noget.

Men når man spørger dem, der er i kontakt med den offentlige service, så er de faktisk tilfredse. Jeg synes da lige, vi skal have med, at der er lidt positivt her.

Kl. 14.50

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Nu tror jeg lige præcis ikke, hr. Behnke bemærkede det sidste, jeg svarede fru Gudrun Laub, for det var jo lige præcis, at jeg kunne være optaget af at få det her kortlagt for at belyse, om det er enkeltstående tilfælde, eller om det er et gene-

relt billede, så vi kan kvalificere vores debat. Jeg er meget enig i, at vi ikke skal lave skræmmebilleder. Vi skal snakke om tingene, sådan som de faktisk forholder sig.

Og så er der jo altså lige det der med tilfreds-undersøgelser, som bygger på gennemsnit. Det svarer jo til, at hvis jeg ligger med foden i fryseren og hovedet i gasovnen, så har jeg det gennemsnitligt godt.

Der er det, at vi gerne vil være kloge på det og sige: Inde på de enkelte sociale områder, hvor vi har at gøre med sårbare mennesker, vil vi gerne være kloge på enkeltelementerne. Derfor ser vi med glæde også det med delresultaterne.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken, og det er nu hr. Kim Christiansen.

Kim Christiansen (DF):

Det her beslutningsforslag fra Enhedslisten er jo en genfremsættelse, i hvert fald i store træk. Det er jo ikke mere end et års tid siden, vi stod her og diskuterede nøjagtig det samme, og jeg må indrømme, at jeg ikke kan se, hvad der skulle have fået i hvert fald Dansk Folkeparti til at ændre holdning i det år, der er gået. Der er i hvert fald ikke noget, der ligesom taler for, at forholdene er blevet væsentligt forringet ude omkring kommunerne. De er måske heller ikke forbedret, men det håber vi som sagt at kommunalreformen kan være med til.

Der er nogle elementer i Enhedslistens forslag, hvor jeg synes der er nogle rigtig gode intentioner, som vi jo selvfølgelig ikke kan være uenige i. Bl.a. skal vi jo i hvert fald sikre, at der er uddannet personale, som er i stand til at varetage rådgivning af borgerne og sagsbehandling på betryggende vis.

Nu har fru Lise von Seelen lige været på talerstolen, og jeg synes, at fru Lise von Seelen roder tingene en lille smule sammen, når vi snakker retssikkerhedskommission. Det er vel netop et spørgsmål om, om der er fejl i sagsbehandlingen. Det er vel ikke et spørgsmål om ressourcer og – ja – nogle af de ting, der ligesom kom ind i det.

Det er vel udelukkende, sådan som jeg i hvert fald har opfattet beslutningsforslaget, et spørgsmål om: Er der fejl i sagsbehandlingen ude i kommunerne? Og ja, der er fejl. Det er der alle steder, hvor der er mennesker involveret – det

er der også i Folketinget, blandt politikere – og dem skal man selvfølgelig søge at minimere bedst muligt.

Men efter Dansk Folkepartis bedste overbevisning vil det ikke nytte noget som helst at ned-sætte en retssikkerhedskommission – endnu et kontrolorgan og en bureaukratiserende faktor – og derfor er vi selvfølgelig også, nøjagtig som for et år siden, imod; eller vi vil i hvert fald ikke støtte forslaget.

Der er mange gode ting i det. Med hensyn til borgerrådgivningen, som man har i Københavns Kommune, er jeg enig med Enhedslisten i, at det måske godt kunne udbredes til flere kommuner. Om ikke andet vil det have en god signalværdi, og det kunne skabe en vis trykthed for nogle borgere.

Så der kan være enkelte gode elementer i det her, men samlet set kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Der er flere, der har bedt om ordet for korte bemærkninger. Det er først fru Line Barfod.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Til hr. Kim Christiansens orientering vil jeg sige, som jeg også sagde til socialministeren, at en af de ting, der jo er sket, siden vi fremsatte det her sidst, er, at vi på baggrund af den debat, vi havde sidste år, har haft en intern høring i Retsudvalget og Socialudvalget, hvor en lang række organisationer har været inde og er kommet med deres bidrag.

Forslaget er også væsentligt udbygget i forhold til det forslag, vi havde sidste år, fordi vi netop der fik en række bud, bl.a. buddet med hensyn til en borgerrådgiver, som er kommet med i forslaget, fordi masser af organisationer, som arbejder på det sociale område, faktisk er optaget af, at de mener, at der er store problemer, og at det er nødvendigt at se på retssikkerheden samlet set, ikke kun se på, hvordan vi får forvaltningsloven, som altså blev indført for snart 30 år siden, til rent faktisk at virke i praksis, men også at se på det samlede område omkring retssikkerhed, så vi ikke kun taler retssikkerhed til virksomheder, men også taler retssikkerhed til de borgere, der kommer i klemme i det sociale system. Og det burde hr. Kim Christiansen vel også være lidt optaget af.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jamen jeg er meget optaget af de problemer, der kan være ude i kommunerne, men jeg mener bare ikke, de er så omfangsrige, som man prøver at fremmane her i debatten.

Kl. 14.55

Jeg har selv siddet i et kommunalt socialudvalg i en 4-årig-periode og skal være den første til at erkende, at der sker fejl. Men jeg mener også, at der i dag er gode ankenuligheder, at der er gode klagemuligheder, og i langt de fleste tilfælde, som jeg i hvert fald har været vidne til, vinder borgerne faktisk de her ankesager, når der har været problemer.

Så problemet er jo nok, at vi ikke ser problematikken på samme måde – i hvert fald ikke i samme størrelsesorden.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jamen hvorfor så ikke få en kommission med dem, der er berørt af det, til at sidde og kigge på, hvordan vi kan få en bedre retssikkerhed, og som kan se på, hvor stort problemet er? Og det er da glædeligt, hvis kommissionen når frem til, at alt det, som De Samvirkende Invalideorganisationer og mange af de andre organisationer på området, siger, ikke er så omfattende alligevel, når de gør opmærksom på, at der er problemer. Men hvis man ser på klagesager og retssager osv., så tyder det jo på, at der er behov for det.

Flere og flere organisationer ansætter i dag folk, for at de kan gå med deres medlemmer, fordi deres medlemmer ikke kan være sikre på at få deres ret, hvis ikke de har en bisidder med. Det er da udtryk for, at der er et eller andet helt galt. Det burde ikke være nødvendigt hverken at have en bisidder eller en advokat for at få det, man har krav på i det sociale system.

Derfor synes jeg hellere, at vi skal lave en retssikkerhedskommission og se på, hvordan vi så kan skabe et system, hvor folk får ret første gang, de henvender sig, og får ret med det samme i sagsbehandlingen, i stedet for at bygge et system op på, at man skal have klager og bisiddere, advokater og alt muligt andet.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Det, der er hele essensen i det her, vil jeg sige til fru Line Barfod, er jo, at hvis der sker fejl ude i kommunerne, er det, fordi de pågældende sagsbehandlere måske ikke har været opdateret på

det rent lovgivningsmæssigt og rent uddannelsesmæssigt ikke har været i stand til at håndtere sagerne.

Det nytter jo intet som helst at nedsætte en retssikkerhedskommission, der kan rende og slå dårligt uddannet personale oven i hovedet; det hjælper da i hvert fald ingenting. Det hjælper i hvert fald ikke borgerne. Det kan godt være, at det vil give en eller anden form for selvtilfredsstillelse at få konstateret, at der er nogle mennesker, der ikke er ordentligt uddannet.

Skulle vi da ikke hellere fokusere på, at de sagsbehandlere bliver opdateret med lovgivningene, som jo løbende kommer ud til kommunerne i en takt, som jeg godt kan forstå de har problemer med? Men det er da der, vi skal sætte ind, det er da på uddannelse og på hele tiden at opgradere vores personale ude i kommunerne.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg kan bare ikke forstå, at hr. Kim Christiansen slet ikke er optaget af at få undersøgt området til bunds.

Hr. Kim Christiansen repræsenterer et parti, der ellers meget, meget gerne vil føre sig frem som de svages beskytter og som værende optaget af social retfærdighed osv. osv. Og når det så virkelig kommer til realiteten, at vi vil prøve at nå til bunds i det, så vil man ikke røre ved det alligevel, for det er man ikke interesseret i at få gravet til bunds i – måske fordi det så vil vise, hvordan resultatet af den politik, som hr. Kim Christiansen har været med til at lægge stemmer til, rent faktisk virker.

Sagen er jo, at når der bliver begået fejl derude, er det, vi hører – vi ved ikke, om det er sandt, men det er det, vi hører – at det ikke er, fordi de ikke kender loven. Det er, fordi de er overbelastede; det er, fordi de har for mange sager at tage sig af; det er, fordi der er stress derude; det er, fordi der er for få ressourcer til at ansætte de varme hænder, der kan løfte jobbene ude i virkelighedens verden. Kunne vi ikke få lov at få det undersøgt?

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Men det er der jo ingen grund til at undersøge, for fru Pernille Frahm har jo lige konstateret, at det er sådan, tingene er ude i kommunerne: Der er ikke personale nok, de er stressede. Og det vil selvfølgelig hjælpe borgerne rigtig, rigtig meget, at vi så får nedsat en eller anden kommission,

som skal sidde og finde ud af det, som fru Pernille Frahm lige har konstateret.

Så var det da meget mere konstruktivt, at vi så blev enige om, hvordan vi får skaffet nogle flere ressourcer, så der kan være mere personale og mere veluddannet personale, for det er jo der, kimen til den her problematik ligger. Det vil ikke hjælpe noget som helst at nedsætte en kommission, der bare skal konstatere noget, som i hvert fald en del af de tilstedeværende er helt bevidst om eksisterer.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Nu synes jeg da også, at vi når nogle skridt på vejen. Jeg er da utrolig glad for, at hr. Kim Christiansen giver mig ret og ser sagen, som jeg gør det, og at han oven i købet konstaterer, at så er der kun én vej frem, og det er at skaffe nogle flere ressourcer.

Så vil jeg bare opfordre hr. Kim Christiansen til at se at komme i gang, få arbejdstøjet på. Så vidt jeg ved, er det det mest indflydelsesrige parti i det danske Folketing, der er repræsenteret på talerstolen nu. Man må kræve nogle penge, kræve nogle ressourcer, så vi ikke får begået alle de fejl ude i virkeligheden.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jeg takker for den store tillid til Dansk Folkepartis indflydelse i dansk politik, den er jo selvfølgelig også rigtig nok, og det er jo også derfor, vi gør vores indflydelse gældende gang på gang i finanslovforhandlingerne og år efter år – modsat så mange andre – er med til at tage medansvar og fordele de økonomiske ressourcer. Det vil vi også gøre til efteråret, når vi skal forhandle finanslov igen.

Kl. 15.00

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Dansk Folkeparti vil jo gerne fremstille sig selv som sådan et parti med en særlig fin social profil og en særlig stor social interesse i forhold til så mange andre partier. Derfor undrer det mig faktisk, at hr. Kim Christiansen så blankt afviser det forslag, som Enhedslisten har stillet.

Det her handler jo om retssikkerhed. Det handler ikke om flere eller færre penge eller om at skulle dunke socialrådgivere i hovedet, eller hvad ved jeg. Det handler om, at vi skal få undersøgt, hvordan situationen omkring retssik-

kerheden på det sociale område er. Hvis man er et socialt interesseret og socialt bevidst parti, så burde det vel ligge lige for.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Nu er det jo ikke mig, der har bragt hele debatten ind på spørgsmålet om manglende eller ikkemanglende ressourcer, det er jo ikke mig, der har bragt den den vej. Jeg ved udmærket godt, hvad retssikkerhed betyder. Det gav jeg også udtryk for i ordførertalen, nemlig at det ikke er Dansk Folkepartis opfattelse, at der er en dårlig retssikkerhed på området. Vi mener, der er de klagemuligheder, der skal være, for borgerne – og det er vel med hensyn til dem, vi diskuterer retssikkerhed.

Hvis vi laver en retssikkerhedskommission, så er det jo kun for at kontrollere, om nu også der er nok anke- og klagemuligheder for borgerne. Det finder vi ikke der er behov for, og længere er den jo egentlig ikke.

(Kort bemærkning).

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Jamen det er jo ikke helt rigtigt. Så vidt jeg har læst forslaget, er der da ikke forslag om nye klagemuligheder. Eller er det noget, hr. Kim Christiansen vil oplyse os om fra Folketingets talerstol?

Det her handler jo netop, som hr. Kim Christiansen siger, om retssikkerhed. Jeg vil sige, at fra radikal side er vores holdning, at vi sådan set gerne vil bygge vores holdninger på fakta og på viden, især når det handler om noget så vigtigt som borgernes retssikkerhed. Det er jo fint nok, at hr. Kim Christiansen kan have en mavefornemmelse, der siger, at det her sådan set er i orden.

Men hvad nu, hvis det ikke er i orden? Vi har ikke fra radikal side nødvendigvis tilsluttet os nogen af de forslag, der ligger i det her, men vi vil gerne vide, om borgernes retssikkerhed er i orden på det sociale område, sådan som regeringen og Dansk Folkeparti tidligere har været interesseret i at undersøge det i forbindelse med private virksomheder.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Så kunne hr. Simon Emil Ammitzbøll jo starte med at få en opgørelse over, hvor mange klagesager der reelt er i det sociale system. Det ville da give hr. Simon Emil Ammitzbøll et lille bille-

de af det og måske danne grundlag for, om man skulle undersøge det yderligere. Men som tingene ser ud i dag, føler vi bare ikke, at der er behov for at nedsætte en retssikkerhedskommission på det her område.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Hr. Kim Christiansen siger i sin tale, at der ikke er nogen dårlig retssikkerhed, og så kunne man jo være retorisk og spørge: Hvor kan han vide det fra? Vi har jo netop ikke sådan en samlet undersøgelse over, hvordan status på socialområdet er.

Men tidligere siger hr. Kim Christiansen, at der er rigtig mange borgere, der, når de klager, vinder ankesager og klagesager. Hvordan kan de to synspunkter forenes, nemlig at man på den ene side siger, at borgerne vinder rigtig mange sager – og man vinder vel kun, hvis der er sket nogle fejl – og på den anden side siger, at retssikkerheden ikke har det dårligt? Hvordan kan de to ting forenes?

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Må jeg lige tage fat i den første del af fru Lise von Seelens spørgsmål, det om, hvordan jeg kan vide, der ikke er et behov. Man kan jo vende det om og spørge: Hvordan kan fru Lise von Seelen som udtrykt i ordførertalen så skråsikkert sige, at der er et behov? Så det kan vi jo lade stå lidt der som en eller anden politisk holdning.

Nu har jeg jo tilfældigvis arbejdet med de her ting ude i kommunerne, og som jeg også gav udtryk for, sker der naturligvis fejl. Meget lovgivning er jo også et spørgsmål om skøn for de mennesker, der skal sidde og bevilge den ene eller den anden form for ydelse bl.a. i sager om invalidebiler og sådan nogle ting. Der er mange skønmæssige ting at tage hensyn til. I de sager har borgerne jo en ankemulighed, og det er bare mit indtryk af de få sager, jeg har været involveret i, at der har det fungeret ganske fint. Som udgangspunkt får borgerne nemlig altid medhold.

Kl. 15.05

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Nu er det altså sådan, at jeg har været formand for et kommunalt socialudvalg i flere år, end hr. Kim Christiansen har været medlem af Socialudvalget i Folketinget, så mine private erfaringer og mine politiske erfaringer fra en kommune

synes jeg ikke skal gøres til genstand for, hvordan vi arbejder med overordnede principielle spørgsmål her i Folketinget.

Synes hr. Kim Christiansen ikke, at mennesker, som har brug for den sociale lovgivning, har brug for mere kvalitet, end de erfaringer, som hr. Kim Christiansen kan komme med fra sin egen hjemkommune eller fra min hjemkommune, viser? Det er da ikke godt nok. Vi bliver da nødt til at vide noget mere, som bygger på noget andet end det, vi tilfældigvis har med i vores politiske rygsæk.

(Kort bemærkning).

Kim Christiansen (DF):

Jeg er fuldstændig enig i, at borgere, der har behov for hjælp i det sociale system, har brug for kvalificeret hjælp, og det er også derfor, jeg gentagne gange, mens jeg har stået her, har henvist til, at man skal fokusere på uddannelse og sørge for vejledning osv., og sørge for, at personalet er velunderrettet om den gældende lovgivning. Det handler jo ikke om retssikkerhed. Så vi er jo ikke uenige om, at selvfølgelig skal borgerne have den bedst tænkelige service, når de henvender sig til kommunen med et eller andet problem. Men det vil en retssikkerhedskommission i hvert fald ikke afhjælpe eller eventuelt gøre bedre. Det ansvar ligger hos sagsbehandlerne.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og jeg skal give ordet til hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Når man hører debatten her i dag, kan man godt sådan blive helt i tvivl om, om vi overhovedet har nogle spilleregler. Er der overhovedet noget lovgivning på det sociale område? Er det sådan en bananrepublik, hvor vi sidder og kaster kokosnødder i hovedet på hinanden, når vi skal afgøre sager og tvister?

Det er det jo ikke. Lad mig minde om, at vi rent faktisk har noget så fint som en retssikkerhedslov på det her område. Vi har en retssikkerhedslov, der foreskriver, hvordan man i sagsbehandlingen ude i kommunerne skal forholde sig, således at retssikkerheden sker fyldest for borgerne. Så vi har altså en lov her. Det er bare lige for at præcisere det, for under debatten her og de korte bemærkninger synes jeg næsten det lyder, som om vi slet ikke har noget lovgivning på området. Det har vi.

Forslaget fra Enhedslisten er en genfremsættelse, og jeg skal være ærlig og indrømme, at jeg sad på mit kontor og overvejede, om jeg nu skulle bruge tid på at lave en egentlig ordførertale én gang til, eller om jeg i stedet for skulle bruge min kostbare tid på at se på, om der eventuelt var nogle problemer, nogle konkrete opgaver, der skulle løses; altså om jeg skulle bruge mine ressourcer på at gøre sagsbehandlingen bedre ude i kommunerne, om jeg skulle tage møder med socialministeren og finde ud af, hvad kan vi gøre for at gøre det bedre. Er det vigtigere, at jeg bruger min tid på det, end at jeg til en genfremsættelse af et forslag skal sidde og skrive en ny ordførertale?

Jeg valgte at lade være med at skrive en ordførertale, for det er min vurdering, at det er bedre, at jeg bruger min tid på at løse konkrete opgaver og konkrete problemer. Og en af de ting, som jo er væsentlig i den her sammenhæng, er at huske på, at i stedet for at lave en kommission, der så kan sidde og arbejde og arbejde – det er sikkert godt for nogle DJØF'ere, der kan få lov at sidde der, det ville være fint – var det bedre, om man tog fat de steder, hvor vi alle sammen ved, at det måske halter derude, eller i hvert fald halter nogle steder derude.

Var det ikke bedre, om vi lavede en høring, hvor vi her og nu dugfrisk får nogle eksperter vurderinger af og kommentarer til, hvad der kan gøres bedre derude, og på baggrund af det handler videre og løser opgaverne i stedet for bare at tale om opgaverne? Hvis der er nogle, der ønsker at se, hvad jeg sagde sidst, for da holdt jeg en lang og udførlig ordførertale, skal jeg sige, at det jo var den 28. april sidste år, og at det står i spalte 6310 – hvis man vil høre alle de her argumenter.

Så vil jeg godt sige som noget af det, som jeg gerne vil sætte streg under: Jeg deler ikke opfattelsen af, at borgere og kommune er to forskellige parter, der står over for hinanden og har en retstvist og er modstandere i det her system. Jeg har den opfattelse, at borgere og kommune er medspillere og sammen skal finde den rigtige løsning for den enkelte borger, en løsning, som jo er meget, meget individuel, og hvor det kan være svært for os at sidde her og sige, om hr. Hansen eller fru Jensen skal have det ene eller det andet.

Det kan vi ikke gøre. Men vi kan sikre et grundlag, og det er jo det, vi har gjort ved at lave en retssikkerhedslov. Og retssikkerhedslovens § 5 foreskriver jo netop, at sagsbehandleren ikke

kun skal kigge snævert på, hvilke problemer og ønsker og måske forslag til løsninger borgeren kommer med, men skal se på helheden, se på alle muligheder, på alle paragraffer, se på, hvilken løsning der ville være bedst i det her tilfælde. Det har vi rent faktisk en retssikkerhedslov, der foreskriver.

Kl. 15.10

Hvis nu der er nogle kommuner, der ikke overholder spillereglerne, bliver onde kommuner så gode kommuner, fordi vi nedsætter en kommission? Næh, det gør de jo ikke. Altså, de onde kommuner, hvor de nu end findes – jeg ved ikke, hvor de er henne – bliver jo kun bedre, hvis det er sådan, at ministeren får nogle beføjelser til at komme efter kommunerne og sørge for, at de lever op til spillereglerne. Det er jo vejen frem. Det er ikke vejen frem, at man nedsætter kommissioner.

Hvis en kommune f.eks. ikke overholder noget så simpelt som notatpligten; hvis man i en kommune har truffet den beslutning, at man ikke gider at lave notater om det, man foretager sig, er det i klar strid med loven. Vil det hjælpe, at vi nedsætter en kommission? Næh, det vil det da ikke. Det, vi skal, er, at vi skal være i stand til at tage fat i den kommune og sige: Hov, hov, I skal overholde den lov, vi allerede har vedtaget. Det nytter ikke noget at vedtage en ny lov, der bekræfter den lov, vi allerede har.

Der er nogle, der i de korte bemærkninger og spørgsmål til andre ordførere har været inde på, at der sker fejl derude i kommunerne, at man træffer forkerte beslutninger. Og lad mig så sige: Det har jo ikke noget med retssikkerhed at gøre, det har noget med retfærdighed og rimelighed at gøre. Retssikkerhed handler jo ikke om, at man træffer den rigtige beslutning eller den forkerte beslutning, retssikkerhed handler om, om vejen frem til beslutningen er i overensstemmelse med de love og de regler, vi har vedtaget i Folketinget. Det er retssikkerhed. Det andet handler om retfærdighed og rimelighed. Så det, vi taler om her, er: Har man lavet en korrekt sagsbehandling med partshøring og notatpligt, har man overvejet alle muligheder osv. osv., som jeg har været inde på her? Og det synes jeg er væsentligt at vi holder os for øje, nemlig at der er forskel på de to ting.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

I min ordbog handler retssikkerhed nu altså også om at have nogle regler, noget lovgivning,

som sikrer retssikkerhed for borgeren. Det er det, vi plejer at diskutere på retsområdet, nemlig at vi skal have nogle retsregler, der sikrer retssikkerhed. Det er det, som særlig de borgerlige partier i mange, mange år har været optaget af i forbindelse med hele skatteområdet. I forbindelse med hele skatteområdet har man lavet, jeg ved ikke hvor mange regler for at sikre borgerens retssikkerhed. Man går sågar ind og betaler folks advokat og revisor for at hjælpe dem med at få den rigtige retssikkerhed.

Når det så kommer til borgere, som er ude i kæmpestore sociale problemer, og som ikke har penge til at gå ud og hyre rådgivere, som ikke har ressourcer til at sætte sig ind i lovgivning osv., siger man: Jamen her skal man ikke opfatte det som to parter, der står over for hinanden, her skal man vide, at der er det nogle myndigheder, der gerne vil gøre det bedste for borgeren, og derfor behøver vi ikke overhovedet at se på, om borgeren har noget retssikkerhedsproblem.

Jeg har ikke været optaget af i det her forslag at komme med en hel masse for at slå sagsbehandlere oven i hovedet. Det her forslag handler netop om, at der er masser af regler, man skal se på, om man skal ændre, og at man skal sikre, at borgerne får en bedre retssikkerhed i forhold til regelgrundlaget. Man skal f.eks. se på, om man skal overveje omvendt bevisbyrde, så man har samme bevisbyrdefordeling, som man har i straffesager, fordi det kan have langt mere indgribende betydning for borgeren, end en straffesag kan have osv. Det er det, der er indholdet i forslaget, vil jeg sige til hr. Tom Behnke.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Jamen vi har jo en retssikkerhedslov. Det er jo præcis det, vi har. Vi har en retssikkerhedslov, så i stedet for at nedsætte en kommission, der skal sidde og kigge på det her, hvis man som Enhedslisten mener, der er nogle huller i retssikkerheden i forhold til borgerne på det sociale område, så skal vi jo tage fat fra en ende og stille konkrete forslag til, hvad det så er, man ønsker at få lavet i stedet for. Og det kan Enhedslisten på passende gøre, hvis man ønsker det.

Vi gør det på en lidt anden måde. Vi tager nogle møder med socialministeren. Det er jo den mulighed, vi har for at prøve at se, hvordan vi kan gøre det her bedre. Og helt overordnet er vi meget optaget af i øjeblikket, hvordan vi kan få kommunerne til at overholde de regler, vi allerede har skrevet. At vi laver en ny paragraf, der

handler om et eller andet nyt – hvis man kunne have fantasi til det, det kan være Enhedslisten stiller sådan et forslag – hjælper jo ikke noget i forbindelse med den her onde kommune, som blæser på alle regler. Enhedslisten kan jo lave 100 nye regler, det hjælper intet! Det, der hjælper, er, hvis vi får et værktøj, som gør, at kommunerne overholder den lovgivning, vi har vedtaget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Det er muligt, at hr. Tom Behnke mener, at han bare kan sætte sig ned og lave lovforslag om alt muligt. Jeg har det sådan, at jeg gerne vil lytte til de parter, som ved noget om området. Jeg ønsker, at man har et ordentligt forarbejde, hvor man kan sidde og diskutere: Hvad kan man gøre? Nøjagtig ligesom regeringen nedsatte en kommission til at se på retssikkerhed for virksomheder, kunne regeringen jo også bare have ændret den lovgivning, man havde i forvejen, i stedet. Men det gjorde den ikke. Den nedsatte en sagkyndig kommission.

Kl. 15.15

Og det er det, jeg har foreslået, nemlig at nedsætte en kommission, som også inddrager de mange foreninger, der repræsenterer en lang række af de borgere, der kommer i klemme i systemet, og som ved, hvad det er, de bliver udsat for hver eneste dag, og som derfor kunne komme med forslag til, hvad de mener kunne forbedre deres retssikkerhed, og omvendt kunne sige, hvilke forslag vi kunne finde på herinde, der måske ville forværre deres situation i stedet for at forbedre den.

Jeg ønsker ikke bare at sende en ny lov ud. Jeg ønsker faktisk, at det bliver ordentligt gennemarbejdet og man også ser på tingene i sammenhæng, for måske kunne noget, man lavede det ene sted, modvirke noget, som man samtidig lavede et andet sted. Og derfor vil jeg hellere se det som en helhed.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Jeg er helt enig i, at vi skal lytte, og det er også det, vi gør. Bl.a. er jeg jo ved de høringer, vi har haft, ved de ekspertmøder, vi har haft, og via de input, vi har fået ude fra forskellige faglige organisationer osv., blevet opmærksom på, at det egentlig ikke er sådan, at den gældende lovgivning er helt forkert eller helt forfærdelig eller helt mangelfuld. Tværtimod er lovgivningen så-

dan set god nok. Problemet er, at der findes enkelte kommuner derude, som ikke lever op til loven.

Derfor er det for mig at se vigtigere at sikre, at kommunerne lever op til den lovgivning, vi har lavet, i stedet for at vi laver nye ting. Jeg kan forstå, at Enhedslisten ikke engang selv har nogen ideer, men skal have nogle eksperter til at finde dem. Det er der jo ikke nogen grund til.

Når man kigger på retssikkerheden på det sociale område, skal man være opmærksom på, at der er den helt markante forskel mellem virksomhedsområdet og det sociale område, at man på det sociale område har en retssikkerhedslov. Det har man ikke i forbindelse med virksomhederne. Og der var et behov for, at der blev strammet op, og det fik vi gjort.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og jeg giver ordet til hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Simon Emil Ammitzbøll (RV):

Fra radikal side skal der endnu en gang lyde en tak til Enhedslisten for at sørge for, at vi får denne diskussion i Folketinget. Det Radikale Venstre er grundlæggende positiv over for forslaget, og vi deler Enhedslistens, måske kan man sige irritation over, at det er socialministeren, som regeringen vælger at sende, og ikke justitsministeren, når nu det er retssikkerhed, vi skal diskutere, men nuvel.

I Det Radikale Venstre mener vi, at der er god grund til at tage denne grundlæggende debat om retssikkerheden i de sociale systemer i Danmark. Det er der nogle konkrete og også nogle nyere årsager til hvorfor vi synes er en god idé.

For det første har vi jo i Danmark et system, hvor socialrådgivere og sagsbehandlere både fungerer som myndighedspersoner og som vejledere og rådgivere for den enkelte borger. Det giver nogle gange nogle problemer med hensyn til, om borgerne kan føle sig trygge ved, at de krav og de rettigheder, de har, også bliver dem foreholdt og bliver opfyldt. Det ved vi både fra borgerside og faktisk også fra rådgiverside kan være et problem.

Det er sådan det generelle problem, der er i denne problemstilling set fra radikal side. Men ud over den overordnede problematik er der jo også sket ting og sager her i landet.

Det er jo faktisk sådan, at vi har været igennem en ret stor kommunalreform – eller rettere –

at vi har været gennem vedtagelsen af en ret stor kommunalreform. Det konkrete arbejde med gennemførelsen ligger jo stadig og er i gang ude lokalt, og det må jo have vidtrækkende konsekvenser, at man sådan ændrer på, hvor opgavefordelingen ligger, hvor ansvaret ligger, også på det sociale område.

I virkeligheden må man jo sige, at sådan en kommunalreform jo er en rigtig god anledning til så at sige: Når vi nu ændrer på tingene, er det måske også meget godt at lige se lidt nærmere på, om retssikkerheden så også er i orden, og om det har haft nogle retssikkerhedsmæssige konsekvenser, at vi har haft en sådan kommunalreform.

Derudover har der jo også været nogle forskellige politiske tiltag i de senere år. Der er konstanthjælpsloftet, hvis vi ser på arbejdsmarkedsområdet, men også på det såkaldte integrationsområde har der været flere tiltag, der kan gøre, at der er folk, der måske er i en anden retssikkerhedsmæssig situation, end de har været tidligere. Der har været ret mange ændringer i det konkrete, der kan få betydning, også for retssikkerheden.

Alt i alt vil Det Radikale Venstre gerne være med til at se nøjere på det her. Og jeg må indrømme, at jeg har svært ved at forstå, at der er nogen partier, der overhovedet kan have noget imod et forslag som det her. Altså, jeg synes, at vi har en regering, der har været ret villig til at nedsætte kommissioner om det ene, det andet, det tredje, det fjerde og det ottende. Hvorfor er det så lige, at det skulle være et problem at nedsætte en kommission om borgernes retssikkerhed på det sociale område?

Det Radikale Venstre stemmer for forslaget.

Kl. 15.20

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Tak til ordføreren. Næste ordfører er fru Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF):

Det undrer også mig, at der ikke er bred opbakning til forslaget i salen i dag. Men man kan selvfølgelig gøre sig nogle overvejelser over, hvorfor det mon er sådan. Og en af de overvejelser, man da ikke kan lade være med at gøre sig, er, om der simpelt hen er nogle ordførere fra partier herinde, som dybest set ikke synes, at det er så interessant at få de her ting frem i lyset, ordførere, som et eller andet sted har en fornemmelse af, at det økonomiske pres, der ligger på,

og den nedslidning, der er sket af den offentlige sektor, efterhånden giver nogle udslag, som vi faktisk ikke rigtig kan være bekendt. Og de må jo ligesom vi andre modtage breve og henvendelser fra folk, som er kommet i klemme på en fuldstændig urimelig måde i det her system; noget, som viser, at der åbenbart i det her land er forskel på at have ret og at få ret. Og det er retssikkerhedsmæssigt et problem. Så derfor vil jeg sige, at det undrer mig, at der ikke er opbakning.

Det undrer mig også, at der ikke er det, med en socialminister, som i den korte tid, jeg har været herinde i den her omgang, har nedsat et utal af grupper, der skulle undersøge et utal af sager. Hver eneste gang, vi har haft sager oppe at vende, eksempelvis når vi har haft samråd om mere end 400 børnefamilier, der bliver smidt på gaden, fordi de ikke kan betale deres husleje, og spørger, om vi skal gøre noget ved det, så siger socialministeren: Næ, det skal vi ikke, vi skal undersøge det.

Nu vil vi undersøge noget, der virkelig er fundamentalt for vores offentlige sektor, nemlig om borgerne rent faktisk får den ret, de har krav på, eller om der er sådan lidt tilfældighed ude i kommunerne. Så jeg vil på SF's vegne sige, at vi synes, det er et godt, gennemarbejdet forslag. Vi synes, det er et spændende forslag, og vi må også give en cadeau til Enhedslisten for at lave det enorme stykke arbejde, der ligger bag. Enhedslisten er et lille parti, der virkelig slider i det. Så vi støtter forslaget.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen):
Tak. Jeg skal give ordet nu til ordføreren for forslagsstillerne, fru Line Barfod.

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne takke for debatten og takke for støtten fra Socialdemokraterne, De Radikale og SF. Det viser jo i hvert fald, at senest når vi får et nyt flertal, vil vi så kunne komme i gang med at se på retssikkerheden på det sociale område.

Men jeg er lige så forundret over denne fuldstændige afvisning fra Dansk Folkeparti og dets støttepartier, som andre i salen har været.

Jeg vil gerne starte med at understrege, at jeg mener, at masser af sagsbehandlere gør en kæmpe indsats for at prøve at gøre deres arbejde så godt som muligt. Men det er, som det også er fremgået af debatten, ikke nemt med de ressourcer, der er, og heller ikke med den lovgivning, der er på mange områder.

På flere områder er det jo sådan, at sagsbehandlerne står med en lovgivning, der påbyder dem, at de skal kontrollere folk, samtidig med at de skal rådgive dem. Når der sidder en kvinde i dyb krise, som prøver at gå fra en voldelig mand eller bliver forfulgt af ham, skal sagsbehandleren, samtidig med at vedkommende sidder og rådgiver hende, vurdere, om hun kommer med nogle oplysninger, som kommunen måske ikke har fået på det rigtige tidspunkt tidligere, og som derfor måske kan føre til, at hun skal anmeldes for uagtsomt socialt bedrageri. Det er ikke nogen nem situation at sidde i. Og hele ideen om at indføre uagtsomt socialt bedrageri er i dyb modstrid med de diskussioner, vi ellers har på retsområdet, hvor vi har afvist at indføre uagtsomt bedrageri for folk oppe i toppen af erhvervslivet, fordi vi mener, at så bliver det for svært for dem at gennemskue, hvordan reglerne er. Men for dem i bunden af systemet, der ikke har nogen ressourcer og er i dyb krise osv., mener man godt det er muligt at have et begreb om uagtsomt bedrageri.

Det er noget af det, jeg har foreslået at den her kommission skal se på, nemlig hvordan de regler har været anvendt i praksis. Hvor mange er blevet dømt for uagtsomt socialt bedrageri, og hvad har det været for nogle typer sager? Man skal snakke med sagsbehandlerne, snakke med de forskellige organisationer, der er brugere af det her system, og høre, hvad det giver for nogle overvejelser hos dem, hvad det giver for nogle problemer, og om det er noget, vi skulle overveje at ophæve igen. Det synes jeg er væsentligt at se på i forbindelse med en retssikkerhedsdebat. Men det kan jeg forstå at Dansk Folkeparti og dets støttepartier ikke mener der er nogen problemer i.

Så har der været spørgsmålet om, hvorvidt man er part eller ej. Altså, det er jo, mener jeg, fastslået, da vi indførte forvaltningsloven for 30 år siden, at man har krav på partshøring. Hvis man ikke var en part, hvorfor skulle man så partshøres? Det er da, fordi man er klar over, at der kan være nogle konflikter mellem myndigheder og borgere. Det er jo også derfor, vi har klagesystemer osv., det har vi da, fordi der kan opstå konflikter. Og når der kan opstå konflikter, så er der da behov for at se på, hvordan vi håndterer dem. Hvordan gør vi det bedre, så der kan opstå nogle færre konflikter, men også så det er tydeligt, hvad der skal ske, hvis der opstår konflikter?

En anden ting har jo været spørgsmålet om, hvad det egentlig er begrebet retssikkerhed går ud på. Jeg kunne forstå, at hr. Tom Behnke mente, at begrebet retssikkerhed primært handlede om, hvad var det i en sagsbehandlingsproces, der var. Jeg mener altså i høj grad også, at det handler om, hvad det er for nogle regler, der er, og også om, hvilken sikkerhed man har for, at hvis der sker nogle fejl, så kan man også få behandlet sin sag på en ordentlig måde.

Hvad angår hele retssystemet, taler vi jo om, at god retssikkerhed er spørgsmålet om, at man har muligheden for også at få en retfærdig rettergang. Men når vi kommer til det sociale område, går den retfærdige rettergang ud på, at den borger, der selv er midt i en dyb krise, og som er alkoholiker, stofmisbruger eller andet, selv skal dokumentere, at det er borgeren, der har ret, mens hele systemet tager fejl. Den borger skal også i mange situationer selv ud at betale alle omkostningerne, fordi vedkommende ikke kan få fri proces. Det er for mig at se ikke nogen særlig god retssikkerhed, og det mener jeg man er nødt til at gå ind at kigge på om man kunne lave om.

Et andet eksempel er spørgsmålet om, hvordan hele spørgsmålet om at inddrive gæld er. Da vi diskuterede det her sidst – altså sidste år, da jeg havde forslaget første gang – mente ministeren, at man slet ikke kunne sammenligne det sociale område med skatteområdet, fordi skatteområdet jo handler om, at man tager penge fra folk, mens socialområdet handler om, at man giver penge til folk. Når vi taler om at inddrive gæld, tager man altså penge fra folk.

Der indførte regeringen den 1. november 2005 en lov, som var et kæmpefremskridt, om, hvornår man må foretage lønindeholdelse, og hvornår man ikke må foretage lønindeholdelse. Den lov bliver bare ikke fulgt, for der er ingen, der kender den. Derfor er der masser af hjemløse, stofmisbrugere og andre, der hver måned får frataget 1.000 kr. eller mere, på trods af de næsten ikke har noget at leve for.

Først skal de overhovedet være klar over, at der er kommet en ny lov; det ved deres sagsbehandler heller ikke. Og hvis de klager, kan det godt være, de ender med at få medhold, men de får ikke pengene tilbage. Men det synes man altså åbenbart her er god retssikkerhed. En borger, der ikke har fået den førtidspension, som vedkommende har krav på, eller andre ydelser, som vedkommende har krav på, og som anlægger en sag og vinder sagen efter at have været igennem

hele retssystemet, jamen de får også i retten tilkendt nogle penge, og de får tilkendt nogle renter. Men det bliver så modregnet de sociale ydelser, de får, så de ikke får noget som helst ud af det. Det synes man altså også er god retssikkerhed.

En borger kan opleve, at hvis man gør en fejl, hvis man glemmer at fortælle en eller anden oplysning til kommunen eller er for sent på den i forhold til en klagefrist, jamen så kan man miste hele sit indkomstgrundlag. Men hvis kommunen begår lovbrud, så har det overhovedet ingen konsekvenser.

Hr. Tom Behnke sagde, at vi skal se på, hvad vi kan gøre for at få kommunerne til at overholde lovgivningen. Et af de forslag, der er her, er, at man skal undersøge muligheden for at indføre en godtgørelse. Det har man i nogle lande. Hvis kommunen begår et lovbrud, jamen så skal der falde en godtgørelse til borgeren, som så selvfølgelig ikke skal modregnes i borgerens sociale ydelser.

Det er det, man har indført i forbindelse med ansættelsesbeviser. Hvis man ikke har fået et ansættelsesbevis eller det er fyldt med fejl, jamen så får man en godtgørelse på 5.000 kr. Det har faktisk haft en opdragende effekt. Lad os da undersøge, om det også kunne være en god idé på det sociale område. Sådan nogle forslag er der masser af i det her forslag, som man kunne se på; man kunne rejse debatten.

De Samvirkende Invalideorganisationer holdt en stor høring forrige år, hvor de havde mange forskellige til at komme og fortælle om både konkrete sager, hvor folk var kommet i klemme, og om det generelle billede. Det, der stod meget tydeligt tilbage af det, der blev sagt – også fra den kommunale verden – var, at det, der er fuldstændig afgørende, hvis man vil gennemføre ændringer på det sociale område, hvad enten det er fra lovgivningsmagts, fra regeringens eller fra kommunernes side, er de økonomiske instrumenter.

Hvis vi f.eks. vil have flere førtidspensionister, så er det afgørende ikke at ændre i loven om førtidspension, så er det afgørende at ændre refusionsprocenten til kommunerne, så de får større økonomisk refusion, hvis de sender flere på førtidspension. Og omvendt: Hvis vi vil have færre førtidspensionister, så handler det ikke om at ændre lovgivningen, så handler det om at ændre den økonomiske refusionsprocent.

Det er da et problem, at det ikke er juraen, der er afgørende for, hvad folk har krav på, men

hvilke refusionsprocenter eller andre økonomiske mekanismer, vi har sat ind, og det bliver vi da nødt til at diskutere. Hvad gør vi, så det er lovgivningen, der bliver det afgørende, og så folk kan slå op og se, hvordan lovreglerne er, se, hvilket grundlag de har? Hvad gør vi, så det ikke er de økonomiske ordninger, der er, og den økonomiske styring på de forskellige områder, man skal ind at se på for at finde ud af, hvad man muligvis kan have krav på?

Vi har set det samme i forbindelse med behandlingsgaranti for stofmisbrugere. Vi havde ministeren i samråd om det for nylig. Om folk kommer i døgnbehandling er også der et spørgsmål om, hvor mange penge kommunerne har, i stedet for om, hvad folk egentlig har af behov.

Kl. 15.30

Vi ser på hele anbringelsesområdet for børn, at det også der er økonomien, der bliver afgørende. Vi ser det inden for tandbehandling og andre former for behandling, som folk har brug for. Hvis kommunen skal betale, bliver folk sendt til en lægekonsulent eller en tandlægekonsulent.

Jeg har haft klienter, som havde behov for at få en ny krone. Tandlægen havde sagt: Der skal en ny krone til. Men kommunen har ikke særlig mange penge, så derfor har de et skuffecirkulære om, at folk bliver sendt til en tandlægekonsulent, der siger: Jamen det kan godt være, at du har brug for en ny krone, men du får i stedet for en midlertidig aluminiumshætte, der skal skiftes hvert andet år, og den koster altså kun 250 kr., så det må du betale af din egen lomme, i stedet for at kommunen skal betale 5.000 kr.

Det har efter min opfattelse intet med retssikkerhed at gøre, når det er økonomien, der på den måde styrer, og det synes jeg at der er behov for at vi ser på, og det synes jeg at man burde have en kommission der så på.

Jeg synes faktisk, det er lidt skuffende, at mennesker, som normalt siger, at de er meget optaget af retssikkerhed, og som har lavet et stort arbejde for at få indført retssikkerhed for virksomheder, og som har lavet et stort arbejde for at få indført retssikkerhed på skatteområdet, hvor vi trods alt snakker om folk, som har ressourcer, og som har penge, overhovedet ikke synes, der er behov for, at vi ser på retssikkerheden for nogle af de borgere, der har det allersværest, og som er på et tidspunkt i deres liv, hvor de er allermest i klemme. Der mener man ikke, der er behov for, at vi skal gøre noget for at se på

deres retssikkerhed. Det synes jeg faktisk er et problem.

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg beder ordføreren blive på talerstolen. Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning):

Tom Behnke (KF):

Nu siger fru Line Barfod jo selv – og jeg hørte det meget tydeligt: Det har intet med retssikkerhed at gøre.

Når kommuner træffer forkerte beslutninger ud fra økonomiske hensyn i stedet for ud fra juridiske hensyn, ud fra, hvad der står i lovens paragraffer, har det intet med retssikkerhed at gøre. Jeg ved godt, hvad det var, fru Line Barfod mente, men det, hun sagde, er jo i virkeligheden det samme, som jeg siger. Det har ikke noget med retssikkerhed at gøre.

Hvis det er økonomiske hensyn, der vejer tungere end juraen ude i kommunerne, så er det et spørgsmål om, at kommunerne overtræder loven allerede i dag. Det er ulovligt. Så der har vi altså en helt klar paragraf, der siger, at det må man ikke gøre, det er ulovligt. Så hvordan skal vi stramme op på retssikkerheden i de sager, når det er økonomi, der går forud for jura? Det har ikke noget med retssikkerhed at gøre. Så det er jo et helt forkert forslag at fremsætte.

Så skal Enhedslisten jo fremsætte nogle helt andre forslag, der handler om, hvordan vi kan sanktionere kommuner, der lader økonomien gå forud for juraen. Så er det det, vi skal gøre. Men det har ikke noget med retssikkerhed at gøre. Retssikkerheden er i orden, det er jo ulovligt.

(Kort bemærkning):

Line Barfod (EL):

Retssikkerheden er netop ikke i orden for borgeren, når det er den måde, det fungerer på, når alle taler åbent om, at det fungerer sådan, men ingen gør noget ved det. Der skal jo netop være nogle konsekvenser. Man skal ind og ændre på, at det fungerer på den måde. Det, der jo ligger i det forslag, er, at man skal undersøge, hvordan man kan ændre, at det forholder sig sådan ude i kommunerne. Er det en godtgørelse på 5.000 kr., hver gang kommunen laver et lovbrud, der skal til, eller er det nogle andre instrumenter, vi skal have fat i, for at det ikke bliver økonomien, men juraen, der er afgørende?

Det er det, jeg foreslår man skal drøfte i en kommission, for jeg tror ikke på, at bare jeg hi-

ver et forslag ud af luften, er det det, der kan gøre det. Jeg tror, det er nødvendigt, at man diskuterer det grundigere, og at man inddrager dem, der sidder og arbejder på de her områder, at man inddrager de borgere, der er berørt af det, og vurderer, hvad det er, der skal til, hvad det er, vi kan gøre.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Igen er jeg nødt til at sige, at så er det simpelt hen et forkert forslag, Enhedslisten har fremsat. Så er det ikke et spørgsmål om at nedsætte en retssikkerhedskommission. Det er noget helt andet, vi taler om. Hvis en borger har fået en forkert afgørelse på et fuldstændig korrekt grundlag – man har sagsbehandlet fuldstændig korrekt, men man er nået frem til en forkert konklusion – så mener Enhedslisten, at borgeren skal have et plaster på såret i form af f.eks. 5.000 kr. eller 10.000 kr. i tort. Det har intet med retssikkerhed at gøre. Det er rimelighed, det er retfærdighed, det er anstændighed, men det har ikke noget med retssikkerhed at gøre.

Retssikkerhed handler jo om, om der er nogle spilleregler, der gør, at borgeren rent faktisk har nogle rettigheder i forhold til den offentlige forvaltning, at der er nogle ting, den offentlige forvaltning skal overholde. Alle de paragraffer har vi i retssikkerhedsloven. De er der i forvejen. Så det, Enhedslisten taler om, er altså noget andet end en retssikkerhedskommission, men så synes jeg bare, at Enhedslisten skal fremsætte et forslag om det i stedet for. Det har ikke noget med en retssikkerhedskommission at gøre. Det er en misforståelse.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Retssikkerhed handler også om, om reglerne bliver overholdt, og det handler om, om nogle af reglerne skal ændres. Der er mange forskellige elementer i det her forslag, som den kommission skulle kigge på. Noget af det er forslaget om, at nogle regler, som vi finder urimelige, skal ændres, f.eks. spørgsmålet om uagtsomt socialt bedrageri. Noget andet af det handler om, hvad det er, vi kan gøre for at sikre, at det ikke er økonomien, men juraen, der er afgørende for, hvilke afgørelser der tages. Der kan godtgørelse være en mulighed, og der kan være andre, der kan komme på nogle andre muligheder.

Kl. 15.35

Det kan også være, at vi får en større grad af retsliggørelse. Jeg synes selv, det er et problem, hvis man skal til at have advokater og alt muligt andet i stort omfang i de sociale sager. Men det er jo den løsning, der er valgt med hensyn til skattesystemet, hvor det, man – også fra hr. Tom Behnkes partis side – har sagt man skulle gøre for at sikre større retssikkerhed på skatteområdet, er, at der betales for, at der i langt større omfang kommer advokater med. Det kunne også være en løsning her, men det mener jeg er det, kommissionen skal se på.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Niels Helveg Petersen): Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 104:

Forslag til folketingsbeslutning om selvvisitering til plejehjem, plejebolig eller botilbud.

Af Line Barfod (EL) m.fl.

(Fremsat 2/3 2007).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Dette beslutningsforslag er ligesom det forrige beslutningsforslag en genfremsættelse, og det her er en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 42 fra folketingsåret 2003-04, der igen i vidt omfang var en genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 15 fra 2001-02, og sådan kan vi jo behandle de samme ting flere gange.